WIKIPEDIA

Alaanin kieli

Alaanin kieli on muinaisten alaanien puhuma kuollut iranilainen kieli.[1]

Alaanit eriytyivät Kaspianmeren ja Kaukasuksen pohjoispuolella sekä Donin alueella asuneista sarmaateista 100-luvulla eaa. Hunnit kukistivat heidät vuonna 372. Osa alaaneista lähti mukaan suureen kansainvaellukseen ja loput asettuivat Kaukasuksen pohjoisrinteille. 800–900-luvuilla Pohjois-Kaukasian alaanit ylläpitivät suhteita kasaareihin ja Bysanttiin, josta he omaksuivat kristinuskon. Mongolivalloittajat tuhosivat alaanien valtion 1200-luvulla. Kaukasian keskiosan vuoristoseudulle vetäydyttyään he sekoittuivat alueen alkuperäisväestöön ja muodostivat nykyisen osseettien kansan.[2]

Alaanin kieltä voidaan pitää skyytin ja osseetin kielen historiallisena välimuotona. Se kuuluu iranilaisten kielten itäiseen ryhmään. Kirjallisista muistomerkeistä huomattavin on kreikkalaisin kirjaimin kirjoitettu Zelentšukin hautakivi. Hyvin niukan aineiston perusteella alaani muistuttaa eniten osseetin kielen digorin murretta.[3]

Lähteet

1. Anhava, Jaakko: *Maailman kielet ja kielikunnat (3. painos)*, s. 93. Tampere: Gaudeamus, 2005. ISBN 951-662-734-X.
2. *Jazyki mira: Iranskije jazyki. III. Vostotšnoiranskije jazyki*, s. 105–106. Moskva: Indrik, 1999. ISBN 5-85759-107-4.
3. *Jazyki mira: Iranskije jazyki. III. Vostotšnoiranskije jazyki*, s. 106. Moskva: Indrik, 1999. ISBN 5-85759-107-4.